

# AA Problem Pool

8 ianuarie 2012

## Cuprins

|          |  |          |
|----------|--|----------|
| <b>1</b> | <b>Notaii de complexitate, recurențe</b> | <b>1</b> |
| <b>2</b> | <b>Analiză amortizată</b>                | <b>3</b> |
| <b>3</b> | <b>Invarianți la ciclare</b>             | <b>3</b> |
| <b>4</b> | <b>Inducție structurală</b>              | <b>4</b> |
| <b>5</b> | <b>Nedeterminism</b>                     | <b>6</b> |
| <b>6</b> | <b>Decidabilitate</b>                    | <b>7</b> |

## 1 Notaii de complexitate, recurențe

*Notă:* În absența altor precizări, se consideră că soluțiile recurențelor trebuie furnizate utilizând aproximări strânse (notația  $\Theta$ ).

1. Treceti in dreptul fiecarei intrari din tabelul de mai jos cea mai precisa relatie dintre  $f$  si  $g$ , alegand dintre  $O, \Theta, \Omega, o, \omega$ :

| $f(n)$         | $g(n)$        | $f(n) = \dots(g(n))$ |
|----------------|---------------|----------------------|
| $n^3 + 3n + 1$ | $n^4$         |                      |
| $\lg n$        | $n$           |                      |
| $n2^n$         | $3^n$         |                      |
| $n$            | $\lg^5 n$     |                      |
| $\lg n$        | $\lg n^2$     |                      |
| $100n + \lg n$ | $n + \lg^2 n$ |                      |

Justificati fiecare alegere facuta.

2. Creati o ordonare a functiilor urmatoare astfel incat, daca  $f(n) \in O(g(n))$ , atunci  $f(n)$  sa apara inaintea lui  $g(n)$  in ordonare. Mentionati daca exista functii care au aceeasi crestere asimptotica. Justificati ordonarea propusa.  
 $n^2, n \lg n, n^3 + \lg n, \sqrt{n}, n^2 + 2n \lg n, \lg \lg n, 17 \lg n, 10n^{3/2}, n^5 - n^4 + 2n, 5n^2 \lg \lg n, 3n^2 + n^3 \lg n, n + 6 \lg n$
3. Rezolvati urmatoarele recurente folosind metoda iteratiei:

- $A(n) = 2A(n/4) + \sqrt{n}$
- $B(n) = 3B(n/3) + n^2$

4. Fie recurența  $T(n) = T(n/2) + T(n/4) + \Theta(n^2)$ . Identificați o aproximație strânsă a soluției ecuației de mai sus, utilizând metoda arborilor de recurență. Apoi, verificați soluția găsită, folosind metoda substituției.

5. Rezolvați recurențele:

- (a)  $T(n) = T(\sqrt{n}) + 1$
- (b)  $T(n) = \sqrt{n} T(\sqrt{n}) + 2011n$
- (c)  $T(n) = T(n/2 + \sqrt{n}) + n$

6. Rezolvați recurența  $T(n) = T(n/3) + T(n/6) + \Theta(n^{\sqrt{\lg n}})$ .

*Indicație:* Mărginiți inferior și superior membrul drept al egalității de mai sus, pentru a obține recurențe rezolvabile prin metoda master.

7. Se considera un vector cu  $n$  numere reale  $X[0 \dots n-1]$ . Notam cu  $RMQ_X(l, r)$  (Range Minimum Query <sup>1</sup>) următoarea problema: *Să se găsească cea mai mică valoare din subvectorul  $X[l, r]$ , cu  $0 \leq l < r \leq n - 1$ .*

O instanță a problemei  $RMQ_X(l, r)$  poate fi rezolvată folosind un algoritm tradițional de calculare a minimumului pentru vectorul  $X[l, r]$ .

- (a) Care este complexitatea rezolvării  $RMQ_X(l, r)$  în această situație ?
- (b) Se observă cu ușurință că, pentru o secvență de  $m$  întrebări  $RMQ_X(l, r)$ , abordarea de mai sus devine ineficientă. Putem reduce complexitatea rezolvării celor  $m$  întrebări, adăugând o etapă de **preprocesare** a vectorului  $X$ . Scrieți un algoritm de preprocesare a vectorului  $X$ , care asigură un timp  $O(1)$  pentru a răspunde la întrebări  $RMQ_X(l, r)$ . Care este complexitatea acestuia ? (Puteti folosi orice tip de structuri de date pentru memorarea valorilor minime).
- (c) Algoritmii de **preprocesare** de la punctul anterior va avea o complexitate spațială mare. Pentru a o reduce, fie următoarea alternativă: împartim vectorul  $X$  în  $n/k$  subvectori de lungime  $k$  (la care se adăuga un posibil ultim subvector de dimensiune  $< k$ ). Pentru fiecare dintre acești subvectori, vom calcula minimumul și îl vom reține într-un vector  $Max$ . Scrieți un algoritm de **preprocesare**, care construiește vectorul  $Max$ . Pe baza acestuia, scrieți un algoritm care rezolvă  $RMQ_X(l, r)$ .
- (d) Analizați complexitatea rezolvării a  $m$  întrebări  $RMQ_X(l, r)$ , pe baza algoritmului de mai sus.
- (e) Cum influențează valoarea  $k$  complexitatea rezolvării  $RMQ_X(l, r)$  ? Identificați valorile  $k$  pentru cazurile cele mai favorabile și defavorabile.

<sup>1</sup>[http://en.wikipedia.org/wiki/Range\\_Minimum\\_Query](http://en.wikipedia.org/wiki/Range_Minimum_Query)

## 2 Analiză amortizată

1. Se considera o implementare a unei cozi FIFO (First In First Out), folosind doua stive  $S_1$  si  $S_2$ . Stiva are operatiile PUSH si POP, iar costul fiecărei operatii este 1. Coada are operatiile ENQUEUE si DEQUEUE, implementate astfel:

```
ENQUEUE(x) {
    do PUSH(x) on S1
}
DEQUEUE() {
    if (S2 is empty) {
        POP() all elements from S1 and PUSH them in S2
    }
    do POP() on S2 and return the result
}
```

- (a) Exemplificati continutul cozii FIFO (si implicit al stivelor) pentru o secventa oarecare (aleasa de voi) de operatii ENQUEUE si DEQUEUE;
  - (b) Identificati costul mediu pentru o secventa de operatii ENQUEUE si DEQUEUE, folosind metoda agregarii;
  - (c) Identificati costul amortizat pentru operatiile ENQUEUE si DEQUEUE folosind metoda creditelor;
  - (d) Identificati o functie de potential pentru coada FIFO astfel incat costurile amortizate care rezulta pe baza acesteia sa fie cele identificate la punctul anterior.
2. Se considera o stiva implementata folosind un vector. Operatiile definite pentru stiva sunt push si pop. Totusi, cand se adauga un element in stiva (push) si vectorul este plin, trebuie sa se aloce un nou vector si sa se copieze elementele din vectorul vechi in cel nou, iar apoi se va folosi vectorul nou pe post de stiva.
    - (a) Care este complexitatea operatiilor push si pop in cazul cel mai defavorabil ? Justificati.
    - (b) Daca dimensiunea vectorului se incrementeaza cu 1 atunci cand este necesar un vector mai mare, care este costul total pentru  $n$  operatii si care este costul mediu (amortizat) al unei operatii pe stiva, folosind metoda agregarii ?
    - (c) Daca dimensiunea vectorului se dubleaza atunci cand este necesar un vector mai mare, care este costul total pentru  $n$  operatii si care este costul mediu (amortizat) al unei operatii pe stiva, folosind metoda agregarii ?

## 3 Invarianti la ciclare

1. Demonstrați corectitudinea algoritmului *bubble sort*, utilizând invarianti la ciclare.

---

**Algoritmul 1** BubbleSort( $A, n$ )

---

```
1: for  $i = 1$  to  $n - 1$  do
2:   for  $j = n$  downto  $i + 1$  do
3:     if  $A[j] < A[j - 1]$  then
4:        $A[j] \leftrightarrow A[j - 1]$ 
5:     end if
6:   end for
7: end for
```

---

2. Algoritmul lui Euclid primește două valori întregi  $A, B$  și calculează cel mai mare divizor comun:

```
    b = B, a = A, r = B
    while (b != 0) {
        r = a mod b
        a = b
        b = r
    }
```

Demonstrați corectitudinea Algoritmului lui Euclid folosind invariante la ciclare.

## 4 Inducție structurală

1. Fie tipul de date  $BTree$  definit prin constructorii:

$$BTEmpty : \rightarrow BTree$$
$$BTNode : BTree \times T \times BTree$$

și definițiile:  $flattenTree(t) : BTree \rightarrow List$

- (F1)  $flattenTree(BTEmpty) = []$
- (F2)  $flattenTree(BTNode(left, i, right)) = flattenTree(left) ++ [i] ++ flattenTree(right)$

$numBTElem(t) : BTree \rightarrow \mathbb{N}$

- (N1)  $numBTElem(BTEmpty) = 0$
- (N2)  $numBTElem(BTNode(left, i, right)) = 1 + numBTElem(left) + numBTElem(right)$

$length(l) : LIST \rightarrow \mathbb{N}$

- (L1)  $length([]) = 0$
- (L2)  $length(h : t) = 1 + length(t)$

Constructorul  $h : t$  sta pentru  $cons(h, t)$ , pentru tipul LIST,  $[]$  reprezintă un constructor nular (lista vidă), iar  $[a]$  sta pentru o lista cu un element.

Operatorul  $++$  se refera la concatenarea a doua liste. El respecta următoarea proprietate: Fie  $L_1, L_2$  doua liste. Atunci  $length(L_1 ++ L_2) = length(L_1) + length(L_2)$ .

Sa se demonstreze ca:

$$\forall T \in BTRree.numBTElem(t) = length(flattenTree(t))$$

2. Fie limbajul restricționat al logicii cu predicate de ordinul I, cu următoarele categorii de expresii:

• **Termeni:**

- **Constante și Variabile:** Dacă  $x$  este o constantă sau o variabilă, atunci  $x$  este un termen;
- **Aplicații de funcții:** Dacă  $f$  este o funcție și  $t_1, \dots, t_n$  sunt termeni, atunci  $f(t_1, \dots, t_n)$  este un termen. Exemple:
  - \*  $successor(4)$ : întoarce succesul lui 4, și anume 5;
  - \*  $+(2, x)$ : semnifică aplicația funcției de adunare asupra numerelor 2 și  $x$ , și, totodată, suma lor;

• **Atomi:** Dacă  $P$  este un predicat și  $t_1, \dots, t_n$  sunt termeni, atunci  $P(t_1, \dots, t_n)$  este un atom. Exemple:

- $Impar(3)$ ;
- $Varsta(ion, 20)$ ;
- $= (+ (2, 3), 5)$ ;

• **Formule:** Dacă  $x$  este o variabilă,  $A$  un atom, iar  $F$  și  $G$  formule, atunci următoarele sunt, de asemenea, formule:

- **Fals, adevărat:**  $\perp, \top$ ;
- **Atomi:**  $A$ ;
- **Negații:**  $\neg F$ ;
- **Conjuncții:**  $(F \wedge G)$ ;
- **Cuantificări:**  $\forall x.F$ .

Formulele au asociate valori de adevăr. De exemplu, fie formula

$$F \equiv \forall \underbrace{x}_{x_1} . (\underbrace{\geq(\underbrace{x}_{x_2}, \underbrace{s}_{s_1})}_{G} \wedge \exists \underbrace{s}_{s_2} . =(\underbrace{+}_{x_3}(\underbrace{x}_{x_2}, 1), \underbrace{s}_{s_3}))$$

*Notă:*  $F$  conține, pentru o lizibilitate sporită, cuantificatorul existențial, care nu este inclus în limbajul restricționat descris. Cu toate acestea, ea poate fi rescrisă echivalent, astfel:

$$F \equiv \forall x. (\geq(x, s) \wedge \neg \forall s. \neq(+ (x, 1), s)).$$

Formula  $F$  afirmă că, oricum am alege un număr  $x$ , acesta este mai mare sau egal cu un număr fixat,  $s$ , și există un alt număr, numit tot  $s$ , care constituie succesul acestuia. De remarcat că apariția  $s_1$ , pe de o parte, și aparițiile  $s_2$  și  $s_3$ , pe de alta, sunt independente, referindu-se, de fapt, la valori diferite:  $s_1$  este aceeași pentru toate valorile lui  $x$ , în timp ce  $s_2$

și  $s_3$  pot depinde de valorile particulare. Mai mult, am putea redenumi aparițiile  $s_2$  și  $s_3$ , de exemplu, prin  $t$ , păstrând semnificația formulei. Nu același lucru s-ar putea spune și despre apariția  $s_1$ . Aceasta ar putea avea o semnificație globală, fiind legată la o anumită valoare. În domeniul numerelor naturale,  $F$  este adevărată dacă legăm variabila  $s$  (corespunzând apariției  $s_1$ ) la valoarea 0, și falsă altfel. În domeniul numerelor întregi,  $F$  este întotdeauna falsă, deoarece ar trebui să legăm variabila  $s$  la cel mai mic număr întreg, care nu există.

O apariție  $x'$  a unei variabile  $x$  se numește *legată* într-o formulă, dacă  $x'$  apare în oricare din situațiile:

- $\forall x'$ . ... , deci imediat după cuantificator;
- $\forall x$ . ...  $x'$  ... , deci într-o formulă în care  $x$  este cuantificată.

O *variabilă* se numește *legată* într-o formulă, dacă toate aparițiile ei sunt legate în acea formulă. Altfel, se numește *liberă*. Exemple:

- În formula  $F$ , toate aparițiile lui  $x$  sunt legate, din moment ce formula începe cu  $\forall x$ . Prin urmare,  $x$  este legată în  $F$ ;
- Prin opoziție, în formula  $G$ , toate aparițiile lui  $x$  sunt libere, deoarece  $x$  nu este cuantificată. Prin urmare,  $x$  este liberă în  $G$ ;
- În schimb, în formulele  $F$  și  $G$ , apariția  $s_1$  este liberă, în timp ce aparițiile  $s_2$  și  $s_3$  sunt legate. Prin urmare,  $s$  este liberă în  $F$  și  $G$ .

Fie operatorii  $FV$  (*free variables*) și  $BV$  (*bound variables*), astfel încât, pentru formula  $F$ ,  $FV(F)$  întoarce mulțimea variabilelor libere din formula  $F$ , iar  $BV(F)$  mulțimea variabilelor legate din aceeași formulă.

Cerințe:

- (a) Identificați tipurile de date din descrierea de mai sus, alături de constructorii de bază, precizând semnatura și felul acestora (nulari, externi, interni);
- (b) Definiți semnaturile și axiomele corespunzătoare operatorilor  $FV$  și  $BV$ ;
- (c) Demonstrați, prin inducție structurală, că, pentru orice formulă  $F$ ,  $FV(F) \cap BV(F) = \emptyset$ .

## 5 Nedeterminism

1. Demonstrați că problema 2-SAT este în **P**:

**2-SAT** Este o formulă FNC, în care fiecare termen conține doi literali, satisfiabilă?

2. Fie problemele de mai jos. Sunt ele în **P**?

**FNC-tautologie** Este o formulă FNC adevărată pentru orice legare a variabilelor sale?

**FND-tautologie** Similar, unde o formulă FND (*forma normală disjunctivă*) conține SAU între termeni și ȘI în interiorul termenilor.

3. Scrieți un algoritm nedeterminist care verifică dacă, într-un graf neorientat, există un drum simplu între două noduri fixate, de cost cel puțin  $k$ . Care este complexitatea angelică a algoritmului?
4. Scrieți un algoritm nedeterminist care verifică dacă o mulțime de numere poate fi partiționată în două submulțimi, având sumele elementelor egale. Care este complexitatea angelică a algoritmului?
5. Pentru oricare din cei doi algoritmi de mai sus, scrieți un algoritm determinist echivalent și analizați complexitatea lui.
6. Demonstrați ca următoarele probleme sunt NP-complete:
  - *k-Vertex-Cover*;
  - *Set-Cover*;
  - *Independent-Set*

În cadrul demonstrației, se știe că problema *3-SAT* este NP-completă. Nu se cunosc (și nu pot fi folosite) alte rezultate. Demonstrațiile pot fi făcute în orice ordine, iar rezultatele pot fi folosite în demonstrațiile ulterioare. (Spre exemplu, după demonstrația NP-completitudinii lui *Set-Cover*, se pot construi reduceri plecând de la această problemă).

## 6 Decidabilitate

1. Demonstrați că problema terminării unui program care primește, ca intrare, propria sa codificare, este semidecidabilă.
2. Demonstrați că reuniunea și intersecția a două mulțimi recursive sunt recursive.
3. Demonstrați că reuniunea și intersecția a două mulțimi recursiv-numărabile sunt recursiv-numărabile.